

Reactie internetconsultatie wijzingen wet SUWI FNV en CNV

FNV en CNV onderschrijven zeer het belang om de (regionale) arbeidsmarktinfrastructuur te versterken en de dienstverlening t.a.v. scholing en toeleiding naar (ander) werk te verbeteren. Om dit te borgen moet de wet SUWI worden aangepast. Het doel van de aanpassing is om mensen meer zekerheid te bieden op een duurzame arbeidsloopbaan en daarmee ook meer inkomenszekerheid. FNV en CNV kunnen dat van harte ondersteunen. We willen samenwerken als werknemersorganisaties met werkgeversorganisaties, UWV, gemeenten, SBB en onderwijsinstellingen om te zorgen dat minder mensen werkloos raken of uitvallen en als dat wel het geval is dat mensen sneller weer duurzaam en passend werk vinden. Publiek-private samenwerking is dus cruciaal, waarbij sociale partners een belangrijke rol vervullen.

Rol sociale partners moet beter in de wet SUWI worden geborgd

Zowel in het beleid als de uitvoering zetten sociale partners zich in om te komen tot een 'dekkend stelsel van-werk-naar-werk' en een goed lopende arbeidsmarktinfrastructuur. Dit zouden we uitdrukkelijker in de wet willen verwoord willen zien. Hét kenmerk van de wijziging is immers dat we de publieke arbeidsmarktinfrastructuur en de private arbeidsmarktinfrastructuur van de sociale partners aan elkaar verbinden.

De gewenste publieke-private samenwerking lijkt nu vooral neer te slaan in de regionale governance: de regionale beraden waar ook private partijen als sociale partners een plek krijgen. Waarbij de wettelijke focus vooral ligt op het opleveren van beleidsproducten als een meerjarenagenda als middel tot samenwerking.

De publiek-private samenwerking gaat dus met dit wetsvoorstel wettelijk gezien in de kern niet over het samenwerken in de dienstverlening aan (werkende) werkzoekende en werkgevers. FNV en CNV zijn van mening dat daar juist de meerwaarde ligt en dat dat ook een van de waardevolle opbrengsten is van de RMT-periode. Daarbij werd er vanuit de eigen verantwoordelijkheid, volop samengewerkt om tot betere resultaten te komen voor de (werkende) werkzoekende en voor werkgevers.

De publiek-private samenwerking richt zich in dit wetsvoorstel niet op de organisatie en inrichting van het werkcentrum. Dat wordt echt een publieke taak. FNV en CNV zijn van mening dat dat ook onderdeel zou moeten zijn van de publiek-private samenwerking en als zodanig in de SUWI wet verankerd. Bij een regionaal werkcentrum (RWC) zullen zich immers ook werkenden melden, waar sociale partners de verantwoordelijkheid voor dragen. Zeker ook in het licht van de opdracht zoals sociale partners die zich hebben gesteld om tot een dekkend stelsel van van-werk-naar-werk-voorzieningen te komen is die afstemming en samenwerking extra urgent en noodzakelijk. De dienstverlening vanuit een RWC moet ondersteunend zijn aan het bereiken van die ambitie.

Ons voorstel is om:

- Bij de intro van het wetsvoorstel achter de term 'private partijen' toe te voegen '*waaronder werknemersorganisaties en werkgeversorganisaties*'.
- Bij het vermelden/definiëren van 'werknemersorganisaties en werkgeversorganisaties' toe te voegen 'zoals georganiseerd in de Stichting van de Arbeid'. De laatste toevoeging, 'zoals georganiseerd in de Stichting van de Arbeid' vinden we van belang om te garanderen dat de werknemers- en werkgeversorganisaties aan tafel komen te zitten die arbeidsmarkt breed actief zijn en waardoor ook de link wordt gemaakt met de breedte van het

arbeidsvoorwaardelijke domein. Bovendien worden in artikel 1 ook de SBB en onderwijsinstellingen nader gedefinieerd.

- Het nieuw toe te voegen lid 2 in artikel 10 als volgt aan te passen (gele arcering is de wijziging middels de toevoeging): *Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders dragen, met medebetrokkenheid van werknemersorganisaties, werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen, zorg voor de inrichting van regionale loketten. In deze loketten wordt door voornoemde partijen informatie en advies verstrekt met betrekking tot deelname aan de arbeidsmarkt en dienstverlening in verband met deze deelname. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders kunnen doorverwijzen naar deze dienstverlening. 4. In het derde lid (nieuw) wordt na “bedoeld in het eerste” ingevoegd “en tweede”.*

- Onderdeel D als volgt aan te passen (gele arcering is de wijziging middels de toevoeging):
Artikel 10a. Regionale samenwerking in toeleiding naar werk
Met het oog op toeleiding naar werk, worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels gesteld voor de samenwerking, bedoeld in artikel 9 en artikel 10, eerste en tweede lid, van de colleges van burgemeester en wethouders en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen met de medebetrokkenheid van werknemersorganisaties, werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen bij de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 30a van deze wet en artikel 7 van de Participatiewet. Ook kunnen overige partijen worden aangewezen met medebetrokkenheid waarvan deze samenwerking plaatsvindt en kunnen regels worden gesteld over de vergoeding van kosten.

In de algemene maatregel van bestuur zou dan vervolgens ook aandacht geschonken moeten worden hoe de dienstverlening van het UWV zich verhoudt tot de activiteiten, verantwoordelijkheden en dienstverlening van sociale partners. Denk bijvoorbeeld aan dienstverlening van het UWV vanuit SUWI 30a, lid 1b, of bij reorganisaties en faillissementen. Dienstverlening zou elkaar moeten aanvullen en versterken en afstemming is nodig waar activiteiten elkaar raken. Net zoals dat volop gebeurde onder de RMT-regeling en waar die afstemming als een van de waardevolle resultaten van de RMT-regeling wordt gezien.

Duurzame arbeidsmarkt infrastructuur

Om te komen tot een duurzame arbeidsmarktinfrastructuur met kwalitatief goede dienstverlening waarbij werkenden en werkzoekenden centraal staan, is het van belang dat er op landelijk niveau een kwalitatief (niet kwantitatief) arbeidsmarktbeleid wordt geformuleerd gericht op duurzame loopbanen en duurzaam werk waarmee er richting wordt gegeven aan de regio's. Tegelijkertijd moet er ruimte blijven voor regio-specifieke accenten in rol, reikwijdte en doelgroepen. Dit kan worden bereikt door:

- Het beschikbaar stellen van 'ontschot budget' in de regio om snel en doelgericht mensen en werkgevers te kunnen ondersteunen.
- Goede samenwerking met (private) uitvoerders en intermediaire organisaties in de arbeidsmarktregio, waaronder ook samenwerkingsorganisaties van sectorale werkgevers en werknemersorganisaties en onderwijsbonden.

Borging positie kwetsbare groepen

De vakbonden vinden het essentieel om de positie van kwetsbare groepen in de wet SUWI te borgen. Zo moet bij de regionale uitvoering worden gewaarborgd dat mensen in een kwetsbare positie een blijvend beroep kunnen doen op de dienstverlening. Daarbij moet de focus niet liggen op de snelste weg naar werk, maar op de meest duurzame weg naar werk. Het zo snel mogelijk vinden van werk moet ondergeschikt zijn aan het vinden van een duurzame werkhervatting. Meer maatwerk voor werkzoekenden is vereist. Dit vraagt om gezamenlijke doelen en een onafhankelijke personele inzet binnen regioteams.

Om het mogelijk te maken voor UWV en gemeenten om met elkaar gegevens uit te wisselen moet er een grondslag zijn. Vanwege de afhankelijkheid van de werkzoekende van het UWV en de gemeenten is individuele toestemming alleen, onvoldoende als rechtsgeldige grondslag. De vakbonden willen graag dat in het wetsvoorstel voldoende oog is voor de belangen van werkzoekenden die gepaard gaan met gegevensuitwisseling. Ook maken de vakbonden FNV en CNV zich ernstige zorgen over het onbeperkt kunnen uitwisselen van gegevens. Het gaat met andere woorden niet over het uitwisselen van voor het doel *strikt* noodzakelijke gegevens. Sterker nog: artikel 73.9 zegt bijvoorbeeld dat “alle” gegevens worden verstrekt aan derden. Beter zou zijn om de tekst scherper neer te zetten zodat het duidelijk is dat het uitsluitend gaat om de *strikt* noodzakelijke gegevens die nodig zijn om het beoogde doel te behalen zoals ook vereist in het kader van de AVG.

In het voorgestelde artikel 73, negende lid staat: “Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verstrekt alle gegevens en inlichtingen die noodzakelijk zijn aan a. re-integratiebedrijven. Eveneens wordt het Burgerservicenummer verstrekt van de persoon wiens inschakeling in de arbeid door het re-integratiebedrijf wordt bevorderd.” Dit vinden we wel erg vergaand. Binnen publieke organisaties mogen we veronderstellen dat deze gegevens veilig zijn. Hier gaat het om verstrekking van gegevens vanuit publiek naar private partijen. Wie bepaalt of deze gegevens en inlichtingen noodzakelijk zijn?

Veel details over de gegevensuitwisseling moeten nog uitgewerkt worden in ‘algemene maatregelen van bestuur’, maar deze wet geeft niet de richtlijnen waar deze regels aan moeten voldoen waardoor er onvoldoende garanties zijn dat de in een ander document benoemde uitgangspunten ook worden toegepast: (dataminimalisatie, opt-out mogelijkheden, enz.). Zoals het nu verwoord is kan je er alle kanten mee op. De FNV en CNV maken zich grote zorgen over het delen van gegevens over gezondheid. Er ontbreken richtlijnen om misbruik en onbedoelde neveneffecten zoals selectie op gezondheid en andere kenmerken van werkzoekenden, te voorkomen.

In het wetsvoorstel wordt ook voorgesteld dat UWV en gemeenten in combinatie met de bestaande mogelijkheden in de Participatiewet afspraken kunnen maken over de inzet van elkaars dienstverlening, waardoor er meer ruimte voor maatwerk ontstaat. Wij zijn er echter niet van overtuigd dat het eerder inschakelen van gemeenten voor werkzoekenden, waar de arbeidsmarkt een afstand toe heeft, daadwerkelijk ten goede komt aan werkzoekenden. Daarvoor zien we nu te veel slechte voorbeelden zoals werken zonder loon of het gedwongen worden een baan te accepteren zonder duurzaam arbeidsmarktperspectief.